

Волим да правим обимна истраживања, ако је у питању епоха, али кад почнем да радим на скицама све то одбацам у корист оног првог интуитивног утиска који је на мене оставио текст. Цело истраживање и служи да бих га на крају одбацила и потврдила да је оно прво осећање право.

АНГЕЛИНА АТЛАГИЋ, КОСТИМОГРАФ

СВЕТ ИНТУ

Вероватно је права сатисфакција у професији она када се спремајући за неки интервју новинар награди и радошћу пред нечијом уметношћу, поготово у ситуацији када смо све више окружени производњом. Да тај осећај, иако личан, није и субјективан – потврђују биографија Ангелине Атлагић, списак представа у највећим позориштима земље и света за које је радила костиме, све више сценографију и комплетан дизајн, уверљив редослед награда, али и уздаси који се отму публици у тренутку када се завеса подигне и пред њима искрсне један нови, другачији свет.

„Ангелина Атлагић је данас значајно име у свету сценског костима” – напис је који се често среће у новинским текстовима последњих година, а и чињеница. Како је, уствари, до тога дошло, како се постаје значајно име у свету сценског костима?

– Вероватно је то последица и резултат мог двадесетогодишњег рада и бављења позориштем. После више од 150 костимографија и сценографија за драму, оперу, балет, ТВ драме, неколико филмова... Мислим да у овој области уметности није могуће постићи велики успех преко ноћи. Ако сте глумац, могуће је да вас један филм или ТВ серија лансира у свет познатих и великих имена. За позоришну сценографију и костимографију потребно је много година искуства и стрпљивог рада.

Колико је у Вашем случају био или није био – „трновит тај пут до звезда”?

– Морам признати да тај пут није био лак, али ни тежак, јер ме није водила идеја о успеху, већ љубав према послу којим се бавим. Свака представа коју сам радила, без обзира на то да ли је била у малом или великом позоришту, у Београду или у неком граду у унутрашњости, за мене је у том тренутку била најзначајнија и доносила ми је велику радост стварања. Мислим да је та поступност у уметничком сазревању допринела стабилности и сигурности када сам се касније нашла на великим сценама са значајним позоришним именима.

Како се може читати део Ваше биографије који каже да сте у последњих седам година, од четрдесетак представа, тридесет радили изван земље, а десет у земљи?

– Ни сама нисам била свесна да сам толико представа урадила у иностранству, можда зато што се тај појам „иностранство” проширио и на оне земље које су некада биле једна држава. Радећи у Словенији и Македонији не осећам се као странац, а боравак у Русији, Грчкој, Шпанији..., представља само наставак сарадње са редитељима са којима сам већ сарађивала у Београду, Љубљани, Скопљу...

Излазак у свет, о коме углавном сваки уметник машта, права мера је поређења. Шта Вам је донело искуство рада на, за позоришну уметност, репрезентативним местима, попут Бољшој театра и Студија Фоменко у Москви, или Националног позоришта у Атини, Националне компаније за плес у Мадриду?

– Мислим да је јако битно за уметника да мења средину, не само због промене и размене искустава, већ да би видео себе и свој рад у новом контексту. Та средина није увек пријатељски расположена и отворена, није заинтересована за претходни рад. Препорука је само оно што у том тренутку можете да остварите. Сналажење и преживљавање таквих ситуација одржава ме будном и не дозвољава ми да ме успавају стара слава и претходни успеси. Велика светска

ИТИВНОГ

позоришта имају високе стандарде и критеријуме. Да би се опстало у тако јакој конкуренцији потребни су велика снага и одлучност.

Какво је искуство рада на ексјугословенском културном простору, који очигледно, и на сву срећу, још постоји?

– У мом професионалном животу дешавања нису ишла у корак са друштвеним дешавањима. Како је земља почињала да се распада и дели, тако су кретали и моји ангажмани у новонасталим државама, прво у Македонији где сам родила у готово свим позориштима од Македонског народног до Позоришта за децу и ТВ Скопља, затим у Словенији, где сам урадила велики број представа за последњих седам година, у Црној Гори где предајем на Факултету драмских уметности на Одсеку за режију. Границе, визе, пасошке контроле нису битно утицале на мој професионални живот.

Бавите се уметношћу костима и сценографије чији је језик препознатљив свуда у свету, којој није потребан превод, али јој је свакако потребно „читање“ идеје. Где су упоришта Ваше поетике?

– Занимљиво је да је тај језик уметности разумљив на свим меридијанима. Постоје неке мале разлике, финесе. Трудим се да када дођем у неку нову средину, прво добро погледам шта се тамо ради, а онда покушам да им донесем нешто ново. Прва представа коју сам радила ван граница бивше Југославије била је „Отрована туника“ у Москви. Већ на премијери, када се са појавом првог костима разлегао уздах усхићења, знала сам да сам урадила нешто ново, другачије. Потврда да је то био заиста успешан костимографски посао стигла је крајем године када ми је на гала свечаности додељена нека врста руског позоришног оскара, награда „Чајка“.

Радослав Лазић је у тексту каталога који прати изложбу „Крупни план“ у Музеју позоришне уметности поменуо и тежњу ка рембрантовским тамним гамама у којима светлост игра запажену улогу. То светло и тама преплићу се, чини се, из представе у представу. Да ли је ту негде и основ за филозофију Вашег поимања света?

– Светло игра велику улогу у костимографији и сценографији. Радећи за неке представе комплетан дизајн имала сам прилику да осветлим своје костиме и сцену. Та игра светла и таме може да уништи или да потпуно дематеријализује конкретан предмет на сцени и створи фасцинантну илузију. Игра светла и сенки пружа неограничене могућности за креацију. Чини ми се да више не могу да скицирам костим а да већ унапред не замишљам како се он понаша у одређеном светлу.

Колики је тај простор уметничке слободе када се раде историјски костими, као што је био случај са опером „Рат и мир“ у Балшом театру. Где је ту место за ауторски потпис?

– У таквој врсти костимографије ауторски печат не може бити толико јак. Постоје ограничења у историјском одређењу епохе, карактера, посебно униформи... Међутим, тај сужени простор за креацију нисам доживела као хендикеп, већ као неку врсту изазова, у коме ћу развити своју способност за реконструкцију, истраживање, организацију посла, савладавање великог броја костима, али и отворити могућност да све то добије мој лични ауторски рукопис, који је критика препознала и похвалила као „склад боја и форми, историјску тачност али са дахом савременог“.

Јован Ђирилов пише да Ваши костими нису дело искључиво руку и маштовитог ока – већ ума. Како, у ствари, васкрсава Дантеов „Пакао“, како настаје свет „Алисе“?

– Трудим се да док креирам не размишљам превише и не рационализујем своје идеје. Волим да правим обимна истраживања, ако је у питању епоха, али кад почнем да радим на скицама све то одбацам у корист оног првог интуитивног утиска који ја на мене оставио текст. Цело истраживање и служи да бих га на крају одбацила и потврдила да је оно прво осећање право. Инспирацију налазим свуда и прикупљам разне слике јер знам да ће оне бити драгоцене материјал који ће некада у будућности оживети у новим представама, али у сасвим другачијем облику.

У балету „Крила“ – пут прилагођавања Анђела на Земљи осликава се и променом костима. „Отровна туника“ говори о владарима који када скину своје златом украшене одоре, бивају рањиви. Шта Вам лично значи то што носите на себи? Какав је Ваш однос према одевању?

– Врло ми је битно оно што носим, то је слика мог унутрашњег стања. У последње време мој стил облачења је све сведенији, могла бих рећи да креирање за сцену исцрпљује потребу да у своју одећу уносим велике промене. Ипак, понекад осетим потребу да изађем из овог минималистичког црно-белог света и изненадим себе и своју околину неком лепршавом хаљином у неочекиваној боји.

„Обједињено преплитање прошлости и садашњости под окриљем представе Ваггосо показује да је људска природа ванвремена, а да је једино подложно променама рухо човека, наметнуто епохом у којој живи. Испод одора открива се обличје човека...“ Ко би то, у свом сопственом крупном плану, била Ангелина Атлагић?

– На то питање још не могу да одговорим, вероватно зато што је потребан цео живот да бисмо открили ко смо.

То у шта верујемо нас у великој мери одређује као људе. Шта је то у шта Ви, после девалвације многих вредности, којима смо били сведоци, успевате да верујете?

– Мислим да је најважнија вера у себе, у сопствене моралне законе, снагу, могућности. ■

Драгана МАРКОВИЋ

НОВИНСКИ ЦЕНТАР „ОДБРАНА“ РАСПИСУЈЕ КОНКУРС ЗА НОВИНАРСКУ НАГРАДУ „ИВАН МАРКОВИЋ“

Новинарска награда „Иван Марковић“ додељује се за најбоље медијско извештавање о реформи система одбране и Војске Србије у 2007. години

Циљ награде јесте подстицање новинара који прате активности Министарства одбране и Војске Србије на квалитетно извештавање у домаћим писаним и електронским медијима о реформи система одбране, афирмација и јавна верификација њиховог стваралаштво и сећање на Ивана Марковића, једног од најдаровитијих војних новинара и уредника у листу „Војска“, који је 2003. године изненада преминуо у 43. години живота.

О додели новинарске награде „Иван Марковић“, по посебном Правилнику, одлучује жири од пет чланова који, на предлог директора Новинског центра „Одбрана“, именује начелник Управе за односе са јавношћу Министарства одбране Републике Србије.

Награда се састоји од плакете и новчаног износа од 50.000 динара.

Награда ће бити уручена на пригодној свечаности 24. јануара 2008, када се обележава Дан Новинског центра „Одбрана“.

Право учешћа на конкурсима имају сви професионални новинари који раде за медије на територији Републике Србије без обзира на њихов формални статус.

За новинарску награду не могу конкурисати новинари запослени у Новинском центру „Одбрана“ и Управи за односе са јавношћу Министарства одбране и прилози објављени у магазину „Одбрана“.

ПРОПОЗИЦИЈЕ

1. Сваки учесник на конкурсима пријављује се само једном, али може доставити највише три оригинална рада.
2. У случају да је кандидатура израз тимског рада, може да укључи највише пет особа.
3. На конкурс се шаљу прилози (интервјуи, чланци, коментари, репортаже, радио и ТВ емисије) о реформи система одбране и Војске Србије који су штампани или емитовани у средствима јавног информисања Републике Србије у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2007. године.
4. Достављени материјали не враћају се учесницима конкурса.
5. Пријаве са оригиналним штапаним текстом, исечцима или фотокопијама написа, тонским и видео записима достављају се до 31. децембра 2007, лично или препорученом поштом на адресу: Новински центар „Одбрана“ Браће Југовића 19, 11000 Београд са назнаком „Конкурс за новинарску награду Иван Марковић“.
6. Пријаве пристигле након тог рока жири неће узимати у разматрање.
7. За пријаву кандидата из штампаних медија важно је да се на фотокопији или скенираном тексту јасно види лого новине, потпис аутора и датум објављивања. Телевизијски новинари треба да доставе стандардну ВХС касету или DVD са материјалом за конкурс. Радио новинари прилоге достављају на аудио касети или CD у MP3 формату. Прилог објављен на Интернету треба доставити на дискети или CD-ROM у HTML формату. Такође, треба доставити и Интернет адресу на којој се може погледати материјал намењен за конкурс. Касете, DVD, CD и дискете треба да буду јасно обележени, са именом и презименом кандидата и назнаком дужине трајања прилога.
8. Уз пријаву за прилоге објављене у електронским медијима треба доставити и потврду редакције, коју је потписао уредник или директор, те када је и где прилог емитован.
9. Уз пријаву је потребно доставити кратку биографију аутора прилога, потврду о статусу аутора у медијима у којима су објављени прилози (потврда о радном статусу или хонорарном ангажману), адресу, телефон и e-mail аутора.
10. Жири ће разматрати кандидатуре на основу квалитета медијског извештавања о реформи система одбране и Војске Србије, а приликом одлучивања у обзир ће узимати и опште новинарске критеријуме, истраживачки рад, стил писања, утицај, јавну корист, оригиналност и креативност.
11. Жири задржава право да одбије учешће на конкурсима уколико буде сматрао да достављени материјал није у складу са пропозицијама.
12. Новински центар „Одбрана“ задржава право да најуспешније прилоге на конкурсима објави у магазину „Одбрана“ и на Интернет презентацијама Министарства одбране и Војске Србије, те да сав достављени материјал користи ради даљег промовисања реформе система одбране и Војске Србије и новинарске награде.
13. Пријава за конкурс биће доступна на сајту Министарства одбране Републике Србије www.mood.gov.yu.

Све остале информације о конкурсима и условима пријаве могу се добити на телефоне: 011/ 3241-104, 3241-257.